

(สำเนา)

ที่ นร ๐๖๐๑/๖๑๖

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ทำข้างวังหน้า กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๒๕ พฤษภาคม ๒๕๓๔

เรื่อง ขอรื้อปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับการขออนุญาตใช้ที่ดินที่มี น.ส.๓ หรือ
โฉนดที่ดินในเขตนิคมสร้างตนเอง

เรียน ปลัดกระทรวงมหาดไทย

อ้างอิง ๑. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๑/๑๓๐๓๓

ลงวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๓๓

๒. หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ค่วนมาก

ที่ นร ๐๖๐๑/ป ๕๕๒๑ ลงวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๓๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย บันทึก เรื่อง การขออนุญาตใช้ที่ดินในเขตนิคมสร้างตนเอง ตาม
มาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑
สำหรับที่ดินที่มีหนังสือรับรองการทำประโยชน์แล้ว

ตามหนังสือของกระทรวงมหาดไทยที่อ้างถึง (๑) ได้ขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาให้ความเห็นในปัญหาข้อกฎหมายว่า ที่ดินที่มีหนังสือรับรองการทำประโยชน์ไม่ว่าจะออกก่อนหรือภายหลังการจัดตั้งนิคมสร้างตนเอง เมื่อผู้มีสิทธิครอบครองหรือบุคคลใดจะเข้าไปหาประโยชน์ในที่ดินหรือใช้ทรัพยากรในเชิงพาณิชย์ในที่ดินดังกล่าว จะต้องขออนุญาตจากอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์และเสียค่าบำรุงกิจการนิคมตามพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑ หรือไม่ และที่ดินที่มีโฉนดที่ดินจะต้องขออนุญาตและเสียค่าบำรุงกิจการนิคมเฉพาะค่าใช้ถนนของนิคมใช่หรือไม่ ประการใด และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้มีหนังสือตามที่อ้างถึง (๒) ขอให้จัดตั้งผู้แทนไปชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับปัญหาดังกล่าว ดังความแจ้งอยู่แล้วนั้น

บัดนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๖) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวข้างต้นแล้ว เห็นว่า เมื่อพิจารณาบทบัญญัติต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับหลักเกณฑ์และขั้นตอนการจัดที่ดินให้ประชาชนและการได้รับสิทธิในที่ดินในเขตนิคมตามพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑ แล้ว แสดงให้เห็นว่าพระราชบัญญัตินี้ต้องการจัดสรรที่ดินของรัฐที่ไม่มีผู้ใดครอบครองอยู่ให้แก่ประชาชน

ที่ได้รับความเดือดร้อนในเรื่องเคหสถานและการประกอบอาชีพได้มีโอกาสมีที่ดินเป็นของตนเองต่อไป ส่วนสิทธิในที่ดินของผู้ที่ครอบครองที่ดินโดยชอบด้วยกฎหมายอยู่แล้ว มีอยู่อย่างไรก็คงได้รับสิทธิไปดังเดิม มิได้เกี่ยวข้องกับกระทำการตามพระราชบัญญัตินี้ ฉะนั้น ที่ดินใดที่มีหนังสือรับรองการทำประโยชน์อยู่แล้วก่อนการจัดตั้งนิคม หรือได้รับภายหลังแต่เป็นการได้รับสิทธิต่อเนื่องจากการทำประโยชน์ในที่ดินนั้นก่อน มีการจัดตั้งนิคม จึงมิใช่เป็นที่ดินของรัฐที่จะนำมาจัดให้ประชาชนเข้าไปตั้งเคหสถาน และประกอบอาชีพตามความหมายที่บัญญัติในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑ ผู้ที่ครอบครองที่ดินนั้นอยู่แล้วจึงไม่อยู่ในบังคับที่จะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ และผู้มีสิทธิใช้ประโยชน์ในที่ดินของตนในกิจการต่าง ๆ ได้โดยไม่ต้องขออนุญาตจากอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ แต่สำหรับผู้ที่ได้รับสิทธิในที่ดินตามพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑ จะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ของพระราชบัญญัตินี้ และการดูแลทรัพย์สินของนิคมก็อยู่ในอำนาจของอธิบดีที่จะกำหนดเป็นระเบียบขึ้นได้ตามมาตรา ๑๗ ซึ่งหากมีปัญหาเป็นประการใดก็ต้องพิจารณาจากข้อเท็จจริงเป็นแต่ละกรณีไป

รายละเอียดของความเห็นปรากฏตามบันทึกที่ได้เสนอมาร่วมหนังสือนี้ และในการพิจารณาเรื่องนี้มีผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมประชาสัมพันธ์ สำนักงาน อัยการสูงสุดและกรมที่ดิน) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริง อนึ่ง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้แจ้งผลการพิจารณาไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบตามระเบียบแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

ไมตรี ตันเต็มทรัพย์

(นายไมตรี ตันเต็มทรัพย์)

รองเลขาธิการฯ

ปฏิบัติราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานเลขานุการกรม

โทร. ๒๒๒๐๒๐๖-๕

โทรสาร. ๒๒๖๓๖๑๒

(เขียนตามหนังสือกรมที่ดิน ที่ มท ๐๗๑๕/ว ๑๖๓๐๑ ลว. ๒๒ ก.ค. ๓๔)

(สำเนา)

บันทึก

เรื่อง การขออนุญาตใช้ที่ดินในเขตนิคมสร้างตนเองตามมาตรา ๑๕
แห่งพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑
สำหรับที่ดินที่มีหนังสือรับรองการทำประโยชน์แล้ว

กระทรวงมหาดไทยมีหนังสือ ที่ มท ๐๘๐๑/๑๗๐๗๓ ลงวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๓๓ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า พระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑ ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ให้กรมประชาสงเคราะห์มีอำนาจในการจัดที่ดินของรัฐเพื่อให้ประชาชนได้มีที่ดินตั้งเคหสถานและประกอบอาชีพเป็นหลักแหล่งในรูปของนิคมสร้างตนเอง ตามมาตรา ๖ และมาตรา ๗ แต่ตามมาตรา ๘ สมาชิกนิคมจะต้องใช้ที่ดินที่ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ตามมาตรา ๘ เฉพาะเพื่อทำการเกษตรตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดโดยอนุมัติรัฐมนตรี ถ้าจะทำอย่างอื่นด้วยต้องได้รับอนุญาตจากอธิบดี นอกจากนี้ มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ และมาตรา ๑๖ ได้บัญญัติให้อธิบดีมีอำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติการควบคุมดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและเรียกเก็บค่าบำรุงตามสมควรแก่กิจการนั้น ๆ ในเขตนิคมด้วย

เนื่องจากขณะนี้มีปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับการใช้ที่ดินในเขตนิคมเพื่อดำเนินการกิจการเหมืองแร่ การขุดดินลูกรัง และอนุญาตให้ใช้ทรัพยากรธรรมชาติอื่น ๆ ตามมาตรา ๑๔ โดยเหตุที่ที่ดินภายในเขตนิคมเป็นที่ดินของรัฐ การที่ผู้ใดจะเข้าไปหาประโยชน์โดยการฝ่าฝืนมาตรา ๑๕ จะต้องได้รับอนุญาตจากอธิบดีเสียก่อน เว้นแต่จะเข้าข้อยกเว้นตามมาตรา ๑๕ วรรคสอง แต่กรณีที่ดินที่มีหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓) ที่มีอยู่ก่อนการจัดตั้งนิคม หรือภายหลังการจัดตั้งนิคม ซึ่งผู้ได้มาทั้งสองกรณีอ้างว่าเป็นสิทธิอันชอบธรรม ไม่จำเป็นต้องปฏิบัติตามมาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ และมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งตามปัญหาดังกล่าวกรมอัยการและกรมที่ดินมีความเห็นแตกต่างกันเป็นสองกรณี คือ กรมอัยการมีความเห็นว่าที่ดินที่มีหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓) แม้จะได้ออกก่อนหรือภายหลังการจัดตั้งนิคมก็ตาม แต่เอกชนก็ห้ามมีกรรมสิทธิ์ในที่ดินไม่ ดังนั้น ที่ดินดังกล่าวยังถือว่าเป็นของรัฐ กรมประชาสงเคราะห์สามารถนำมาจัดสรร

ในรูปของนิคมสร้างตนเองได้ และอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ยังมีอำนาจควบคุมดูแลรักษาและกำหนดให้ผู้มีสิทธิในที่ดินจะต้องขออนุญาตการใช้ทรัพยากรธรรมชาติในเขตนิคมและปฏิบัติตามระเบียบที่อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์กำหนด ส่วนกรณีที่ดินมีความเห็นว่าที่ดินที่มีหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓) เป็นที่ดินที่บุคคลมีสิทธิครอบครอง การได้มาซึ่งผลประโยชน์ไม่ว่าในเชิงพาณิชย์หรือในการส่วนตัวไม่ต้องขออนุญาตตามมาตรา ๕ หรือมาตรา ๑๒ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ส่วนการอนุญาตตามพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑ กรณีที่ดินไม่มีอำนาจที่จะพิจารณาให้ความเห็นได้

ฉะนั้น กระทรวงมหาดไทยจึงขอหารือกรณีปัญหาที่กรมอัยการและกรมที่ดินมีความเห็นแตกต่างกันว่า ที่ดินที่มีหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓) ไม่ว่าจะออกก่อนหรือภายหลังการจัดตั้งนิคมสร้างตนเอง เมื่อผู้มีสิทธิครอบครองหรือบุคคลใดจะเข้าไปหาประโยชน์ในที่ดินหรือใช้ทรัพยากรในเชิงพาณิชย์ จะต้องขออนุญาตจากอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์และเสียค่าบำรุงกิจการนิคมตามมาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ และมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑ ส่วนที่ดินที่มีโฉนดที่ดินจะต้องขออนุญาตและเสียค่าบำรุงกิจการนิคมเฉพาะค่าใช้ถนนของนิคมให้กรมประชาสัมพันธ์นั้น จะถูกต้องหรือไม่ ประการใด

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๖) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวโดยได้รับฟังคำชี้แจงข้อเท็จจริงจากผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมประชาสัมพันธ์ สำนักงานอัยการสูงสุดและกรมที่ดิน) แล้ว มีความเห็นว่า มาตรา ๖^(๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑ บัญญัติให้อำนาจรัฐบาลนำที่ดินของรัฐมาจัดให้ประชาชนเพื่อเป็นที่ตั้งเคหสถานและประกอบอาชีพในที่ดินนั้นได้โดยการจัดตั้งเป็นนิคมขึ้น ซึ่งผู้ที่จะมีสิทธิเข้าทำประโยชน์ในที่ดินของนิคมต้องเป็นสมาชิกนิคมที่มีคุณสมบัติตามที่กฎหมายกำหนดไว้ โดยจะต้องเป็นผู้ที่ไม่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง หรือมีแต่เล็กน้อยไม่พอแก่การครองชีพตามมาตรา ๘^(๒)

(๑) พระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑

มาตรา ๖ ให้รัฐบาลมีอำนาจจัดที่ดินของรัฐ เพื่อให้ประชาชนได้มีที่ตั้งเคหสถาน และประกอบอาชีพเป็นหลักแหล่งในที่ดินนั้น โดยจัดตั้งเป็นนิคมตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) พระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑

มาตรา ๘ ให้อธิบดีมีอำนาจอนุญาตให้สมาชิกนิคมเข้าทำประโยชน์ในที่ดินของนิคมตามกำลังแห่งครอบครัวของสมาชิกนิคมนั้น แต่ไม่เกินครอบครัวละห้าสิบไร่

และมาตรา ๒๒^(๓) หรือมาตรา ๓๕^(๔) การใช้ที่ดินของสมาชิกริคมจะต้องเข้าทำ
ประโยชน์เฉพาะเพื่อทำการเกษตรตามระเบียบที่กำหนดตามมาตรา ๕^(๕) เมื่อได้ทำ
ประโยชน์ในที่ดินตามหลักเกณฑ์โดยถูกต้องแล้ว ก็จะได้รับหนังสือแสดงการทำประโยชน์
เพื่อนำไปแสดงขออนุญาตโฉนดที่ดิน หรือ น.ส.๓ สำหรับที่ดินนั้นตามประมวลกฎหมาย
ที่ดินได้ต่อไป ตามมาตรา ๑๑^(๖) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว

จากหลักเกณฑ์และขั้นตอนเกี่ยวกับการจัดที่ดินให้ประชาชนและการได้รับ
สิทธิในที่ดินในเขตนริคมตามบทบัญญัติดังกล่าวข้างต้นที่มุ่งช่วยเหลือประชาชนที่ยัง

(๓) พระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑

มาตรา ๒๒ ผู้ซึ่งจะเข้าเป็นสมาชิกริคมสร้างตนเองได้ ต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) บรรลุนิติภาวะและเป็นหัวหน้าครอบครัว

(๓) มีความประพฤติดี และเต็มใจปฏิบัติตามระเบียบที่อธิบดีกรมประชาสงเคราะห์กำหนด

(๔) ขยันขันแข็ง มีร่างกายสมบูรณ์ และสามารถประกอบการเกษตรได้

(๕) ไม่เป็นคนวิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

(๖) ไม่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง หรือมีแต่เพียงเล็กน้อยไม่พอแก่การครองชีพ

(๗) ไม่มีอาชีพอย่างใดอย่างหนึ่งในขณะนั้นพอแก่การครองชีพ

(๔) พระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑

มาตรา ๓๕ ผู้ซึ่งจะเข้าเป็นสมาชิกริคมสหกรณ์ได้ ต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีความประพฤติดี และเต็มใจปฏิบัติตามระเบียบที่อธิบดีกรมสหกรณ์ที่ดินกำหนด

(๓) ขยันขันแข็ง มีร่างกายสมบูรณ์ และสามารถประกอบอาชีพได้

(๔) ไม่เป็นคนวิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

(๕) ไม่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง หรือมีแต่เพียงเล็กน้อยไม่พอแก่การครองชีพ

(๖) มีคุณสมบัติถูกต้องตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์

(๕) พระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑

มาตรา ๕ สมาชิกิคมจะต้องใช้ที่ดินที่ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ตามมาตรา ๔ เฉพาะเพื่อ
ทำการเกษตรตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดโดยอนุวัติรัฐมนตรี ถ้าจะทำการอย่างอื่นด้วยต้องได้รับอนุญาตจากอธิบดี

(๖) พระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑

มาตรา ๑๑ ภายใบบังคับแห่งมาตรา ๒๖ และมาตรา ๔๐ เมื่อสมาชิกิคมได้ทำประโยชน์ในที่ดิน
แล้ว และได้เป็นสมาชิกิคมมาเป็นเวลาเกินกว่าห้าปี ทั้งได้ชำระเงินช่วยเหลือที่รัฐบาลได้ลงไปตามมาตรา ๑๐ และ
ชำระหนี้เกี่ยวกับกิจการของนิคมให้แก่ทางราชการเรียบร้อยแล้ว ให้ออกหนังสือแสดงการทำประโยชน์ให้แก่ผู้นั้น

ผู้ได้รับหนังสือแสดงการทำประโยชน์แล้ว จะขอให้ออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์
สำหรับที่ดินนั้นตามประมวลกฎหมายที่ดินได้

ไม่มีสิทธิในที่ดินเป็นสำคัญ ประกอบกับการที่มาตรา ๑๘^(๑) แห่งพระราชบัญญัตินี้ได้บัญญัติให้ผู้ที่จะต้องรื้อถอนขนย้ายสิ่งปลูกสร้างและสิ่งอื่นออกจากเขตนิคมได้แก่ผู้ที่ไม่มียุทธสิทธิครอบครองหรืออาศัยในที่ดินภายในเขตนิคมโดยชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งมีผลเท่ากับว่า การจัดตั้งนิคมไม่กระทบกระเทือนสิทธิในที่ดินของประชาชนโดยชอบด้วยกฎหมายที่มีอยู่ก่อนการจัดตั้งนิคม จึงย่อมแสดงให้เห็นเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑ ได้ว่า ต้องการจัดสรรที่ดินของรัฐที่มีได้มีผู้ใดครอบครองอยู่ให้แก่ประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนในเรื่องเคหสถานและการประกอบอาชีพได้มีโอกาสมีที่ดินเป็นของตนเองเป็นหลักแหล่งต่อไป ส่วนสิทธิในที่ดินของผู้ที่ครอบครองที่ดินนั้นอยู่แล้วมีอยู่อย่างไร ก็คงได้รับสิทธิไปดังเดิม มิได้เกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ ฉะนั้น การที่บทบัญญัติมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติบัญญัติให้นำที่ดินของรัฐมาจัดตั้งนิคมขึ้น จึงมีความหมายแค่เพียงว่าให้รัฐนำที่ดินที่มีได้มีเอกชนเข้าครอบครองและทำประโยชน์โดยมีกฎหมายรับรองการมีสิทธิในที่ดินนั้นโดยชอบอยู่ก่อนแล้วมาดำเนินการเท่านั้น

ด้วยเหตุนี้ ที่ดินใดที่มี น.ส.๓ อยู่แล้วก่อนการจัดตั้งนิคม หรือได้รับ น.ส.๓ ภายหลังจากการจัดตั้งนิคม แต่เป็นการได้รับสิทธิต่อเนื่องจากการทำประโยชน์ในที่ดินนั้นก่อนมีการจัดตั้งนิคม ซึ่งเป็นที่ดินที่เอกชนมีสิทธิในที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดิน จึงมิใช่เป็นที่ดินของรัฐที่จะนำมาจัดให้ประชาชนเข้าไปตั้งเคหสถานและประกอบอาชีพตามความหมายที่บัญญัติในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑ ผู้ที่ครอบครองที่ดินนั้นอยู่แล้วจึงไม่อยู่ในบังคับที่จะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว และมีสิทธิใช้ประโยชน์ในที่ดินของตน

(๑) พระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑

มาตรา ๑๘ ผู้ใดไม่มีสิทธิครอบครองหรืออาศัยในที่ดินภายในเขตนิคมโดยชอบด้วยกฎหมาย ต้องรื้อถอนขนย้ายสิ่งปลูกสร้างและสิ่งอื่นออกจากนิคมภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ทราบคำสั่งของอธิบดี หากไม่ปฏิบัติตามกำหนดเวลาดังกล่าวแล้ว ให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายมีอำนาจรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างนั้นออกจากที่ดินของนิคมได้ โดยผู้นั้นจะเรียกค่าทดแทนหรือค่าเสียหายอย่างไรก็ได้

ในกิจการต่าง ๆ ได้ โดยไม่ต้องขออนุญาตจากอธิบดีตามมาตรา ๑๕^(๔) เพราะบทบัญญัติมาตรา ๑๕ ดังกล่าวเป็นบทบัญญัติให้อธิบดีมีอำนาจปกป้องมิให้มีการบุกรุกถือเอาประโยชน์โดยไม่ชอบด้วยกฎหมายเฉพาะที่ดินของนิคมเท่านั้น

ส่วนผู้ที่ได้รับสิทธิในที่ดินตามพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑ นั้น เมื่อเป็นที่ดินในเขตนิคมก็ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ของพระราชบัญญัติดังกล่าว และการดูแลทรัพย์สินของนิคมก็อยู่ในอำนาจของอธิบดีที่จะกำหนดเป็นระเบียบขึ้นได้ตามมาตรา ๑๗^(๕) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ซึ่งหากมีปัญหาเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ในที่ดินนั้นเป็นประการใด ก็จะต้องพิจารณาจากข้อเท็จจริงเป็นแต่ละกรณีไป

(ลงชื่อ)

ไมตรี ตันเต็มทรัพย์
(นายไมตรี ตันเต็มทรัพย์)

รองเลขาธิการฯ

ปฏิบัติราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พฤษภาคม ๒๕๓๓

(๔) พระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑

มาตรา ๑๕ ห้ามมิให้ผู้ใดเข้าไปหาประโยชน์ อัดอื้อ ครอบครอง ปลุกสร้าง ก่อสร้าง แคว่ถาง เผาป่า หรือทำด้วยประการใด ๆ อันเป็นการทำลาย หรือทำให้เสื่อมสภาพที่ดิน หรือทำให้เป็นอันตรายแก่ทรัพยากรธรรมชาติในที่ดินภายในเขตของนิคม เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากอธิบดี

สมาชิกนิคมจะกระทำการตามวรรคหนึ่งได้โดยไม่ต้องเสียเงินค่าบำรุงตามมาตรา ๑๖ เฉพาะในที่ดินที่ตนได้รับมอบให้เข้าทำประโยชน์เท่านั้น

(๕) พระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑

มาตรา ๑๗ ให้อธิบดีมีอำนาจออกระเบียบเกี่ยวกับการเงิน การจัดการ ทรัพย์สินและหนี้สินของสมาชิกนิคมอันเกี่ยวกับกิจการของนิคม ตลอดจนการปกครองนิคม และกิจการอื่น ๆ เพื่อประโยชน์ของนิคม